

ნორმის პირველი ვერსია მოამზადა ივანე გიგინეშვილმა, გამოქვეყნებულია 1970 წელს
„თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმებში“.

ნორმის პროექტის ახალი რედაქცია შეიმუშავა თეა ბურჯულაძემ.

პროექტი განხილულია თსუ არნოლდ ჩიქობავას სახელობის
ენათმეცნიერების ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს 2019 წლის 11 ოქტომბრის სხდომაზე და
მიღებულია სახელმწიფო ენის დეპარტამენტის ექსპერტთა კომისიის 2019 წლის 6 დეკემბრის
სხდომაზე.

რაოდენობით და რიგობით რიცხვით სახელთა მართლწერა

1. რაოდენობითი რიცხვითი სახელების გამოყენებისას უნდა გატარდეს შემდეგი წესები:

1.1. ფორმებიდან – **თხუთმეტი, ხუთმეტი და თუთხმეტი** – სალიტერატურო ქართულისათვის
ერთადერთი მართებული ფორმაა **თხუთმეტი**.

1.2. თუ რაოდენობითი რიცხვითი სახელი დგას რომელიმე ბრუნვაში, ციფრ(ებ)ით გამოსახვისას
ბრუნვის ნიშანი დეფისით უნდა გამოიყოს: **25-მა, 34-ის, 67-ით, 8-მ...** გამონაკლისია სახელობითი
ბრუნვა: მისი ნიშანი ციფრთან არ დაიწერება: **5 (ხუთი), 9 (ცხრა), 21 (ოცდაერთი), 28 (ოცდარვა)...**

1.3. ათასეულთა რაოდენობის აღმნიშვნელი რიცხვითი სახელები **ათასი** სახელობითი ბრუნვის
ფორმით უნდა შეეწყოს ყველა ბრუნვაში: სახ. ორი ათასი კაცი, მოთხრ. ორი ათასმა კაცმა და ა.შ.

1.4. მილიონს, მილიარდს და სხვა ნასესხებ რიცხვით სახელებს მათი რაოდენობის აღმნიშვნელი
რიცხვითი სახელი უნდა შეეწყოს როგორც მსაზღვრელი სახელი: სახ. ორი მილიონი კაცი; მოთხრ.
ორმა მილიონმა კაცმა; მიც. ორ მილიონ კაცს; ნათ. ორი მილიონი კაცის; მოქმ. ორი მილიონი
კაცით; ვით. ორ მილიონ კაცად და ა.შ.

1.5. სამი და მეტი ნაწილისაგან შემდგარ რთულ რიცხვით სახელებში (ორი ათას ხუთასი, ორი
მილიონ სამი ათას შვიდასი, სამი მილიარდ ხუთასი მილიონ ოთხასი ათას რვაასი) ათასი, მილიონი,
მილიარდი ფუძის სახით უნდა იქნეს ნარმოდგენილი, ხოლო მათი რაოდენობის აღმნიშვნელი
რიცხვითი სახელები – სახელობითი ბრუნვის ფორმით. ამ შემთხვევაში ბრუნვის ნიშნებს დაირთავს
მხოლოდ უკანასკნელი რიცხვითი სახელი: სახ. ორი ათას ხუთასი კაცი; მოთხრ. ორი ათას ხუთასმა
კაცმა; სახ. ორი მილიონ ხუთასი ათას სამასი კაცი; მოთხრ. ორი მილიონ ხუთასი ათას სამასმა
კაცმა და ა.შ.

1.6. და კავშირით შეერთებული რიცხვითი სახელები უნდა დაიწეროს ერთად, ხოლო
ყველა დანარჩენი – ცალ-ცალკე: **ოცდაერთი, ოცდაათი, ოცდაჩვიდმეტი, ორმოცდაცამეტი,**
სამოცდათხუთმეტი, **ორმოცდაცხრამეტი** და მისთ. ცალ-ცალკე დაიწერება ისეთი რთული
რიცხვითი სახელები, რომლებიც შეერთებული არ არის და კავშირით. მაგალითად: **ას ერთი, ას ოცი,**
ას ორმოცდაათი, ათას შვიდას ოცდაათი, ათას ცხრაას ერთი, ოცი ათას შვიდასი, ოცი ათას შვიდას
ოთხმოცი, მილიონ ათას შვიდას ოცი, ხუთი მილიონ ხუთასი ათას შვიდას ოცდათერთმეტი და მისთ.

2. რიგობითი რიცხვითი სახელების გამოყენებისას უნდა გატარდეს შემდეგი წესები:

2.1. **ერთის** რიგობითი ფორმაა **პირველი** (და არა მეერთე), მაგრამ მისი შემცველი რთული
რიცხვითი სახელისგან რიგობითი და წილობითი ფორმების ნარმოებისას გამოიყენება **ერთ** (და არა
პირველ) ფუძე.

რაოდენობითი

ორმოცდაერთი

რიგობითი

ორმოცდამეერთე

წილობითი

ორმოცდამეერთედი

2.2. ყველა რიგობითი რიცხვითი სახელი, გარდა პირველისა, ხმოვანფუძიანი და, შესაბამისად,
კვეცადია: **ას მეხუთე, ას მეხუთ-ის, ას მეხუთ-ით; ათას ხუთას მეექვსე, ათას ხუთას მეექვსის, ათას
ხუთას მეექვსით...**

2.3. რიცხვითი სახელის პირველი დაწერილობისას უპირატესობა მიენიჭოს სიტყვიერად ან
რომაული ციფრით (პირველი ან I, პირველმა ან I-მა) გამოსახვას. პირველი არაბული ციფრით უნდა
გამოისახოს შემდეგნაირად: **1-ელი, 1-ელმა, 1-ელს, 1-ელის... (1-ელი მუხლის მიხედვით, 1-ელ თავში
შევიდეს ცვლილებები, 1-ელის შესაბამისად...).** თვეების პირველი კალენდარული დღის აღნიშვნისას
დასაშვებია ტრადიციულად დამკვიდრებული ფორმები: **1 იანვარი, 1 მაისი, 1 სექტემბერი** და სხვ.

2.4. რიგობითი რიცხვითი სახელების არაბული ციფრებით გამოსახვისას თუ სახელი იწყება **მე-** პრეფიქსით (მეშვიდე, მესამოცე, მეასე...), უნდა დაინტეროს **მე-**, შემდეგ – დეფისი და ციფრი. მაგალითად: **მე-7** (მეშვიდე), **მე-15** (მეთხუთმეტე), **მე-100** (მეასე), **მე-700** (მეშვიდასე). თუ რიგობითი რიცხვითი სახელი არ იწყება **მე-** პრეფიქსით (ოცდამეშვიდე, ორმოცდამეთოთმეტე, სამოცდამესამე, ას მეორე...), მაშინ ბოლოში უნდა დაერთოს -**ე** სუფიქსი, რომელიც ციფრისაგან დეფისით გამოიყოფა: **27-ე** (ოცდამეშვიდე), **102-ე** (ას მეორე), **705-ე** (შვიდას მეხუთე) და სხვ.

2.5. რიგობითი რიცხვითი სახელები უნდა დაინტეროს ისევე, როგორც შესაბამისი რაოდენობითი რიცხვითი სახელები: თითოეული წევრი ცალ-ცალკე. რთულ რიგობით რიცხვით სახელებში **მე-ე** მანარმოებელი დაერთვის სიტყვის ბოლო კომპონენტს: ას მეორე (**102-ე**), ათას ორას ოცდამეხუთე (**1225-ე**), ექვსი მილიონ შვიდი ათას ოცდამეთვრამეტე (**6 007 038-ე**)...

2.6. ფორმებიდან – **მეორიათასე** და **მეორათასე**, **მესამიათასე** და **მესამათასე** – მართებულია ი სუფიქსიანი ვარიანტები: **მეორიათასე**, **მესამიათასე**.

ორი ათასი	მეორიათასე	მე-2000
სამი ათასი	მესამიათასე	მე-3000

2.7. უცხოური წარმოშობის რიცხვითი სახელებისაგან (**მილიონი**, **მილიარდი...**) წანარმოებ რიგობით რიცხვით სახელებში **მილიონის** და მისთ. მსაზღვრელი სახელი ფუძის სახით უნდა იქნეს წარმოდგენილი:

ექვსი მილიონი	მეექვსმილიონე	მე-6000000
შვიდი მილიონი	მეშვიდმილიონე	მე-7000000

2.8. ფორმებიდან – **მეორეული** და **მეორადი** – დასაშვებია ორივე თავ-თავისი შინაარსობრივი (სემანტიკური) სხვაობის გათვალისწინებით: სამეცნიერო ტერმინოლოგიაში (ძირითადად)

– **მეორეული**: მეორეული მოვლენა, მეორეული დაავადება... რაიმეს ხელახალი გამოყენების ან დამატებითი ფუნქციის აღსანიშნავად – **მეორადი**: მეორადი ფაკულტეტი, მეორადი ავეჯი...

2.9. რიგობით რიცხვით სახელებს რომაული ციფრებით გამოსახვისას არც თავსა და არც ბოლოში არ უნდა დაერთოს მანარმოებელი აფიქსები: **VI**, **VIII**, **XIX**, **XX** (და არა მე-VI, VIII-ე, მე-XIX-ე) და სხვ.

დასაბუთება

რიცხვითი სახელი სამი სახისაა: რაოდენობითი, რიგობითი და წილობითი. ქართულში რაოდენობითი რიცხვითი სახელების ფუძე მარტივი და რთული შედგენილობისაა. მარტივია ერთეულების გამომხატველი სახელები: ერთი, ორი, სამი, ოთხი, ხუთი, ექვსი, შვიდი, რვა, ცხრა, ასევე: ათი, ოცი, ასი და რიცხვთა უმაღლესი კლასის გამომხატველი ნასესხები სახელები: მილიონი, მილიარდი (ბილიონი), ტრილიონი, კვადრილიონი და ა. შ.

ყველა დანარჩენი რიცხვითი სახელი რთული შედგენილობისაა: თერთმეტი (<ათერთმეტი), თორმეტი (<ათორმეტი), ცამეტი (<ათსამმეტი), თოთხმეტი (<ათოთხმეტი), თხუთმეტი (<ათხუთმეტი), თექვსმეტი (<ათექვსმეტი), ჩვიდმეტი (<ათშვიდმეტი), თვრამეტი (<ათრვამეტი), ცხრამეტი (<ათცხრამეტი); ოცდაერთი, ოცდაშვიდი, ოცდაცხრამეტი, ორმოცი, სამოცი, ოთხმოცი, ას ერთი, ას ოცი, ას ორმოცდაცხრამეტი, ორასი, შვიდასი, ათასი, ათას ხუთასი, ოცი ათასი, ას ოცი ათასი და ა. შ.

რთული შედგენილობის რაოდენობითი რიცხვითი სახელები თერთმეტიდან ცხრამეტამდე (ათერთმეტი... ათცხრამეტი), ოცეულების გამომხატველი სახელები (ორმოცი < ორმეოცი, ოთხმოცი < ოთხმეოცი...) და ასეულების შემცველები (ათას ასი, ათას ორასი, ათას შვიდასი...) მიიღება ფუძეების უკავშიროდ შეერთებით, ხოლო იმ რიცხვით სახელებში, რომლებიც გამოხატავენ რიცხვებს ერთი ოცეულიდან შემდგომ ოცეულამდე, ფუძეები და კავშირით არის შეერთებული ერთმანეთთან: ოც-და-შვიდ-ი, ოც-და-ათ-ი, ორმოც-და-ჩვიდმეტ-ი, სამოც-და-ცხრამეტ-ი, ოთხმოც-და-თერთმეტ-ი...

ათასეულების აღმნიშვნელი რიცხვითი სახელები თანამედროვე ქართულში **ათასთან** სახელობითი ბრუნვის ფორმითაა შეწყობილი მაშინაც, როცა ის სახელობით ბრუნვაშია და მაშინაც, როცა სხვა ბრუნვის ფორმით არის წარმოდგენილი. მაგალითად:

მათვე შეიტანეს უამი იმ ციხეში, სადაც **სამი ათასი** ბერძენი და ხუთასი იბერიელი ტყვედ ჰყავდა ხალიფას (კ. გამსახურდია); სპარსეთს იმოდენა ჰმართებს გურჯებისა, რომ **ასი ათასმა** თქვენისთანამ რომ ჩამოხრჩოს თავი და სპარსელის ხსენებაც მოისპოს, ჩვენი ვალიდან მაინც ვერ ამოხვალთ(ნ. ლორთქიფანიძე); **ოთხმოცი ათასის** აღებასაც ჩემს მეტი ვერავინ ვერ მოახერხებს (მ. ჯავახიშვილი); რასაც მიწის ქვეშ ჰუარავდა გრძნობას **ასი ათასი** მდინარის გული (გ. ტაბიძე).

რაც შეეხება ძველ ქართულს, იქ ათასეულთა რაოდენობის აღმნიშვნელი რიცხვითი სახელები **ათასთან** ფუძის სახით იყო წარმოდგენილი: ოდეს-იგი კუეზად განუტეხე ხუთ ათასსა (მარკ. 8, 19); ინაკ-დგა კაცებმან მან რიცხვთ ხუთ ათასმან (იოანე 6, 10); ოდეს-იგი ხუთი პური განვტეხე ხუთ ათასთვეს (მარკ. 8, 19); (ლორნი) იყვნეს ვრ თრ ათას (მარკ. 5, 13); ხოლო რომელთა ჭამეს, იყვნეს ოთხ ათას მამანი (მათე 15, 38); და ვპოვეთ პროპატიკეს თრ ათას და შვდი სული (წარტყ.); და ვპოვეთ ქუაბთა შინა და ორმოთა და ლაკუათა შინა და მტილთა ექუს ათას ცხრაას და ათშვდმეტი სული (წარტყ.).

მაგრამ ძველ ქართულ სალიტერატურო ენაშივე საკმაოდ ხშირად გვხვდება შემთხვევები, როცა ათასეულთა რაოდენობის აღმნიშვნელი რიცხვითი სახელები **ათასთან** სახელობითი ბრუნვის ფორმითაა წარმოდგენილი: იყო რიცხვ იგი ყოველთად მათ ერთბამად **სამეოცდაექუსი ათასი** და ხუთასი და ცხრად სული (წარტყ.); განაძლო ოთხი ათასი სული (კიმენი I); და მოსრეს ძეთა ისრატლისათა ბენიამენი მას დღესა შინა ოცდახუთი ათასი და ასი კაცი (ოშვი, მსაჯულთა); მიანიჭა მამასა გრიგოლს და მოყუასთა მისთა დრამად ათი ათასი (ხანძთ.); გამოზარდა ექუსასი ათასი ორმეოცსა წელსა (კიმენი II); და დაეცა სიმრავლე ოთხასი ათასისა ბრძოლისად (ხრონ.); ხოლო იუდასა შორის ოთხას ოთხმეოცი ათასინი კაცი აღმომჯდელი მახჯლისანი (ხრონ.).

ათასეულის რაოდენობის აღმნიშვნელი სახელი ზოგჯერ ბრუნვაშიც კი შეიძლება იყოს შეთანხმებული **ათასთან**: უკუეთუ შემძლებელ არს ათითა ათასითა შემთხუევად ოცითა ათასითა მომავალისა ზედა? (ლუკა 14, 31);

მერმინდელ ძეგლებში სახელობითი ბრუნვა საბოლოოდ მკვიდრდება. მაგალითად:

წარმოემართა ლაშქრითა ოცდაცამეტი ათასითა (ანა დედოფ. ქ. ც.); და მოსწყუიდნა სატლითა სარკინოზთაგან ოცდათხუთმეტი ათასი (იქვე); შენ მიანიჭე შუიდას ოთხმოცი ათასი სული (იქვე); **ასი ათასი** წითელი შენ ქრთამად შეინირეო („ვეფხისტყაოსანი“, 741); შეკრა წითელი **ასი ათასი** პირად მზემან და ტანად სარომან (იქვე, 771); შეყარნა სპანი, არაბეთს აღარა ხანსა ზმულია, კაცი ოთხმოცი ათასი, ყველაი დაკაზმულია (იქვე, 1567); გვირაბის კარსა ჭაბუკი ათი ათასი მცველია (იქვე, 1392); **ათი ათასი** ჭაბუკი დგას ყველაკაი ხასები (იქვე, 1243).

განსხვავებული ვითარება გვაქვს უფრო მაღალი კლასის გამომხატველ რაოდენობით რიცხვით სახელთა (მილიონი, მილიარდი და ა. შ.) გამოყენებისას. კერძოდ: მაშინ, როცა **ათასის** რაოდენობის აღმნიშვნელი რიცხვითი სახელები ყოველთვის წარმოდგენილია სახელობითი ბრუნვის ფორმით, მილიონს, მილიარდს და სხვა მაღალი კლასის რიცხვით სახელებს მათი რაოდენობის გამომხატველი სახელი ისე შეეწყობა, როგორც ბრუნვაში შეთანხმებული ატრიბუტული მსაზღვრელი (შდრ.: თრი ათასმა კაცმა და ორმა მილიონმა კაცმა, თრი ათას კაცს და ორ მილიონ კაცს და ა. შ.). მაგალითები:

მილიარდელს მორგანს, ან გენიოსს ედისონს **ასი-ორასი მილიონი** კაცი იცნობს, ისინი კი ათასაც კი არ იცნობენ (მ. ჯავახიშვილი); საქართველოს ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილი ერთი მილიარდ სამოცდახუთი მილიონით განისაზღვრა (ცვლილებები საგადასახადო კოდექსში); ხმა მისცა ორმა მილიონმა ამომრჩეველმა („საქართველოს რესპუბლიკა“); მომხმარებელთა რაოდენობა სამ მილიარდს აღწევს („რეზონანსი“).

ცალკე უნდა გამოიყოს რიცხვითი სახელის **თხუთმეტი** საკითხი. როგორც ცნობილია, რიცხვითი სახელები, **თერთმეტიდან** მოყოლებული, რთული შედგენილობისაა და ასეა მიღებული: **თერთმეტი – ათერთმეტისაგან** თავიდური ა-ს ჩამოცილებით; ამგვარადვეა მიღებული: **თორმეტი – ათორმეტისაგან**, **თოთხმეტისაგან**, **თექვსმეტი – ათექვსმეტისაგან**, **ცხრამეტი – ათცხრამეტისაგან**. ცამეტი მიღებულია ათსამმეტისაგან თავიდურა ა-ს ჩამოცილებით, ერთი მ-ს დაკარგვითა და თს ბგერების შერწყმით, **ჩვიდმეტი – ათშვიდმეტისაგან** თავიდური ა-ს ჩამოცილებითა

და თშ ბგერების შერწყმით, თვრამეტი – ათრამეტისაგან თავკიდური ა-ს ჩამოცილებით და 3 ბგერის რ-ს წინ გადმოსმით.

ათხუთმეტისაგან თავკიდური ა-ს ჩამოცილებით მიღებულია **თხუთმეტი**, მაგრამ ზოგჯერ თ-ც იკარგება და რჩება **ხუთმეტი**. გარდა ამისა, გვხვდება **თუთხმეტიც** (განსაკუთრებით დასავლურ კილოებში და დასავლეთ საქართველოდან გამოსულ მწერალთა ნაწერებში). ეს ფორმა თოთხმეტის ანალოგით არის მიღებული.

ხუთმეტი: ხუთმეტი [ურემი] ჩვენ კაცებში თავის გაჩენაში არ შებმულა (ი. ჭავჭავაძე); იანვრის „ცისკარი“... იმ პანაწინა დაჭლექებულ მაისის „მოამბეზედ“ მარტო **ხუთმეტ** და ნახევარ ფურცლით არის მეტი (ი. ჭავჭავაძე); **ხუთმეტი** წელი გავიდა (ვაჟა-ფშაველა); ოცდაათის თუ **ოცდახუთმეტის** წლისა არისო (ე. ნინოშვილი); მემამულეს მოუტანინებია **ოცდახუთმეტ** თუმნად (ი. ჭავჭავაძე); ჩემი სიკო... ეს **ხუთმეტი** წელინადია არ მინახავს (შიო არაგვისპირელი); დარჩა მხოლოდ ციხისთავი, **ხუთმეტი** ოსმალო, ორასი მესხი და თოთხმეტი ზარბაზანი (მ. ჯავახიშვილი); ხუთ კომლამდე დიკა ჰქონდათ დათესილი, **ხუთმეტი** კოდის იმედი ჰქონდა (ვაჟა-ფშაველა); ქალიც გაიზარდა და მოიყარა თოთხმეტ-**ხუთმეტის** წლისა (თ. რაზიკაშვილი).

თუთხმეტი: სულ [ფერეიდნის] **თუთხმეტს** სოფელში ირიცხება დაახლოებით 7000 კომლამდე (ი. გოგებაშვილი); მომეცი **თუთხმეტი** მანეთი (ნ. ლორთქიფანიძე); ერთი **თუთხმეტი** ცხენოსანი მოვიყრიდით თავს (ნ. ლორთქიფანიძე); იმათთვის **თუთხმეტი** მანეთი დიდი ფული იყო (ე. ნინოშვილი); **თუთხმეტი** წელინადი მეზღვაური ვიყავი (ს. კლდიაშვილი); ხვალის **თუთხმეტს** უნდა ჩამოხვიდე ჩემთან ქალაქები (დ. კლდიაშვილი).

თხუთმეტი: **თხუთმეტი** წლისა წყალში ღრმად შესული ათენებდა ღამეს (გ. რჩეულიშვილი); ჩვიდმეტი წლის ბიჭი და, **თხუთმეტი** წლის, რაღაცნარად უფროსი, გოგო (გ. დოჩანაშვილი); ერთხმად გაიმეორა **თხუთმეტმა** ჯალათმა და **თხუთმეტი** ჯოხი კვლავ აღიმართა (მ. ჯავახიშვილი); მხრებიდან უცებ **თხუთმეტი** წელი ჩამოაგდო, გულიდან ლოდი ჩამოიხსნა... (მ. ჯავახიშვილი); რას ბრძანებ? დღეის **თხუთმეტს** კი არა, **თხუთმეტი** წელინადია, შე დალოცვილო, ვითმენთ და ვითმენთ, ხო იცი? (ნ. ლორთქიფანიძე); იქ ერთ დღიურზე ოთხმოცი კოდი ხორბალი მოჰყავთ, ჩვენში კი **თხუთმეტი** კოდიც ძლივს მოვა (მ. ჯავახიშვილი); **თხუთმეტი** წელინადია მოხუც ქალს კარშიაც კი არ გამოუხდავს (ნ. ლორთქიფანიძე).

თხუთმეტი ძირითადი ფორმაა სალიტერატურო ქართულისათვის „ვეფხისტყაოსნიდან“ მოყოლებული დღემდე („**თხუთმეტისა** წლისა ვიყავ, მეფე მზრდიდა ვითა შვილსა“ – „**ვეფხისტყ.**“ 332, 1).

იმ რიცხვით სახელებში, რომელთა შემადგენლობაში **ათი** შედის, **თ** შეერწყა მომდევნო თანხმოვანს იქ, სადაც ეს შერწყმა შესაძლებელი იყო (**თს->ც: ათსა(მ)მეტი->თსა(მ)მეტი->ცამეტი;**; **თშ->ჩ: ათშვიდმეტი->თშვიდმეტი->ჩვიდმეტი**). **თ** დარჩა იმ შემთხვევებში, როცა შერწყმა შეუძლებელი იყო (**თორმეტი, თოთხმეტი, თექვსმეტი, თვრამეტი**).

ერთადერთი შემთხვევა, როცა **თ** დაკარგულია, არის **ცხრამეტი**. აქ **თ** დაიკარგა იმიტომ, რომ წინააღმდეგ შემთხვევაში მივიღებდით შეუძლებელ **თც** კომპლექსს, შერწყმა კი მიუღებელი იყო, რადგანაც აფრიკატი **ც** თვით შეიცავს **თ-ს**.

ამდენად, **თხუთმეტი თვრამეტის** რიგის ფორმაა და არა **ცხრამეტისა**. აქ **სიტყვის** დასაწყისში ჩვენ გვაქვს ქართულისათვის ბუნებრივი **თხ** კომპლექსი, რომლის გამარტივების საფუძველი არ არსებობს. რაც შეეხება ფორმებს **ხუთმეტი** და **თუთხმეტი**, პირველი ამჟამად აღმოსავლური, ხოლო მეორე დასავლური დიალექტური ფორმაა.

რაც შეეხება რიგობით რიცხვით სახელებს, ისინი იწარმოება რაოდენობითი რიცხვითი სახელის ფუძისაგან **მე-** პრეფიქსისა და **-ე** სუფიქსის დართვით: **ორ-ი** – **მე-ორ-ე**, **ათ-ი** – **მე-ათ-ე**, **ცხრამეტ-ი** – **მე-ცხრამეტ-ე**, **ოც-ი** – **მე-ოც-ე**, **ორმოც-ი** – **მეორმოც-ე**, **ას-ი** – **მე-ას-ე**, **ხუთას-ი** – **მე-ხუთას-ე**, **ათას-ი** – **მე-ათას-ე...** ყველა რიგობითი რიცხვითი სახელი (გარდა პირველისა) კვეცადია: მეორ-ის, მესამ-ის, მეოთხ-ის, ოცდამეტი-ის...

რთული შედგენილობის რაოდენობითი რიცხვითი სახელებისაგან (რომლებიც ოცეულებსა და ათეულ-ერთეულებს ან ასეულებსა და ერთეულ-ათეულ-ოცეულებს ან ათასეულებსა და ასეულ-ოცეულ-ერთეულებს შეიცავს), რიგობითი რიცხვითი სახელები სხვადასხვაგვარად მიიღება: ოცეულების, ასეულების, ათასეულების და **ა. შ.** გამომხატველი რიცხვითი სახელები უცვლელი

რჩება, საწარმოებლად აღებულია რიცხვითი სახელის ფუძე **ერთიდან ოცამდე**, ასევეა ასეულთა გამომხატველი რიცხვითი სახელები. მათ ემატება **მე-პრეფიქსი** და -ე სუფიქსი. გამონაკლისს წარმოადგენს **ერთი**, რომლისგანაც რიგობითი რიცხვითი სახელი ჩვეულებრივი წესით (**მე-ერთ-ე**) მხოლოდ მაშინ ინარმოება, როცა ეს **ერთი** ოცეულების გამომხატველ სახელს ემატება (**ოცდა-მე-ერთ-ე**, სამოცდა-მე-ერთ-ე), ჩვეულებრივ კი **პირველი** იხმარება. ასე იყო ძველ ქართულში, ასეა ახალ ქართულშიც. მაგალითები ძველი ქართულიდან:

ხოლო იყო გარდაცვალებამ ნეტარისა მამისა ჩუენისა გრიგოლისი რიცხუსა წელიწადთა მისთასა ას და **მეორესა** წელსა (ხანძთ.); **ექუსას და მეერთესა** წელსა ცხორებისა მისისასა გამოვიდა კიდობნისაგან (ხრონ.); **ხუთ ათას მეხუთასესა** წელსა... სრულ იქმნა სიტყუა იგი (ხრონ.); ხოლო ინდიკატონსა ოთხსა და **ოცდამეერთესა** წელსა ჰერეკლეს მეფობისასა დაიბყრა (წარტყ.); გარდაცვალებითგან მისით დაინერა ცხორებამ ესე... დასაბამითგან გარდასრულთა წელთა ექუს ათას ხუთას ორმეოცდა მეათოთხმეტესა წელსა (ხანძთ.); ხოლო უამსა ჰასაკისა მისისათა ოთხმეოცდამეცხრესა წელსა შეისუენა მამამან ჩუენმან საპა (კიმენი I); ხოლო **ოცდამეცხრამეტესა** დღესა მოიყუნეს იგი (კიმენი I); აღერსულების ცხრად თთუედ ოცდამეხუთს დღს თთუსა დეკენბერისამ (კიმენი II). მაგალითები ახალი ქართულიდან:

პაპაჩემი **ოცდამეოთხე** კაცად იდგა, ჰერ კარტუზო (გ. დოჩანაშვილი); ინდოური მთელი თვე ზის კვერცხებზედ და **ოცდამეთო** დღეს სჩეკავს ჭუკებსა (ი. გოგებაშვილი); მე ოცდასამი წლისა შევსრულდი და **ოცდამეოთხეში** გადავდექი (შიო არაგვისპირელი); წასვლის დრო მაქვს, წასვლისა! ხუმრობა ხომ არ არის, ოთხმოცდამეორეში გადავდექი (ეკ. გაბაშვილი).

სხვადასხვა ტიპის ტექსტებში დასტურდებოდა როგორც **ოცდამეერთე**, ისე **ოცდაპირველი** ფორმაც:

ოცდამეერთე დღეს რომ საბუდართან მივედი, კვერცხებიდან კაკუნი მომესმა (ი. გოგებაშვილი); თუ **ოცდაპირველს** დღეს მივალთ საბუდართან, ვნახავთ, რომ წინილები ნისკარტით ამტკრევენ ნაჭუჭსა და გარეთ გამოდიან (ი. გოგებაშვილი).

როგორც ძველ, ისე ახალ ქართულში გვხვდება სხვაგვარი წარმოებაც, როცა საწარმოებელ ფუძედ რთული შედგენილობის რაოდენობითი რიცხვითი სახელის მთლიანი ფუძეა აღებული.

ძველი ქართული:

და დაყვეს ბრძოლათა შინა ოცი დღე და ესმოდეს ფილაკავანთა ძლიერად, ვიდრემდის დასცეს ზღუდშ ქალაქისამ **მეოცდაერთესა** დღესა (წარტყ.); და თავადსა იესუს ეწყო ოდენ ყოფად **მეოცდაათესა** წელსა (ლუკა 3, 28); და თავადსა იესუს ეწყო ოდენ **მეოცდაათესა** წელსა (ლუკა, 3, 23).

ახალი ქართული:

[არსენას] ოცი თავი რომ ჰერნდეს, ოცივეს მოვჭრიდი - ისეთი ბრაზით სთქვა დავითმა, რომ მაიორს შეეშინდა, **მეოცდაერთე** ჩემიც არ მიაყოლოსო (მ. ჯავახიშვილი); **მეორმოცდაოთხე** ველი; **მეორმოცდაერთე** ველი; **მეორმოცდაორე** ველი („ნერვული სისტემის ტრავმული დაავადებანი“).

არის წარევი წარმოების შემთხვევებიც:

სწორედ **მეოცდამეერთე** თავის მეხუთე სტრიქონზედ შევდექით (ი. ჭავჭავაძე); უფრო ქვევით, საბძლის ძირში, ოცი გლეხი გაქვავებულიყო და **მეოცდაპირველს** ერთადერთი თვალი ცალთვალა ბუსავით დაეჭყიტა (მ. ჯავახიშვილი).

პირველი რიგის ფორმებს (**ოცდამეორე**, **ოცდამესამე**...) გარკვეული ნაკლოვანებები აქვს. ჯერ ერთი, დარღვეულია წარმოების პრინციპი: როდესაც რთული ფუძისაგან ახალი ფუძეები ინარმოება, საწარმოებლად, ჩვეულებრივ, მთლიანი რთული ფუძეა აღებული და არა მისი შემადგენელი ერთ-ერთი წანილი. ამ მხრივ მეორე რიგის წარმოება (**მეოცდაორე**, **მეოცდასამე**...) უფრო თანამიმდევრულია და ეგუძება ქართული სიტყვანარმოების პრინციპს.

პირველი სახის წარმოებას სხვა უხერხულობაც ახლავს. მარტივი აგებულების რაოდენობითი რიცხვითი სახელებისაგან წანარმოები რიგობითი რიცხვითი სახელები არაბული ციფრებით გამოხატვის შემთხვევაში ასე ინერება: **მე-2**, **მე-7**, **მე-100**. როგორლა უნდა დაინეროს რთული შედგენილობის რაოდენობითი რიცხვითი სახელებისაგან წანარმოები რიგობითი რიცხვითი სახელები, მაგალითად, **ოცდამეშვიდე**, **ოთხმოცდამეცხრე**, **ოთხმოცდამეცამეტე?** თუ ამგვარადვე დაინერა (**მე-27**, **მე-89**, **მე-93**), მაშინ აღარ წაიკითხება როგორც **ოცდამეშვიდე**, **ოთხმოცდამეცხრე** ან **ოთხმოცდამეცამეტე**. ამიტომ ასეთი დაწერილობა გავრცელდა: **27-ე**, **89-ე**, **93-ე**.

დასაზუსტებელია ორ-, სამ- და მეტწევრიან რიგობით რიცხვით სახელთა დაწერილობის საკითხი. სირთულე მაშინ იქმნება, როდესაც ამგვარ რიცხვით სახელებს სიტყვიერად ვწერთ. ერთგვაროვნება არაა დაცული მათი დაწერილობისას. გვხვდება შემადგენელი ნაწილების როგორც ერთად, ისე ცალ-ცალკე გაფორმების შემთხვევები: ას მეხუთე / ასმეხუთე, სამი ათას ოცდამეხუთე / სამიათასოცდამეხუთე... ამგვარი რიგობითი რიცხვითი სახელების ერთ სიტყვად დაწერის პრინციპი ვერ გატარდება დაწერილობის სირთულისა და სათანადოდ აღქმის გამო.

უნდა გატარდეს შემდეგი წესი: რიგობითი რიცხვითი სახელები ისე დაიწერება, როგორც შესაბამისი რაოდენობითი რიცხვითი სახელები – ანუ ამგვარი რთული რიცხვითი სახელის შემადგენელი თითოეული წევრი ცალ-ცალკე დაიწერება, ხოლო რიგობითობის მაწარმოებელი მე – ე კონფიქსი ბოლო კომპონენტს დაერთვის: ას მეორე, ათას მეორასე, ათას ორას ოცდამეხუთე, ოთხი ათას მეორმოცე, ექვსი მილიონ შვიდი ათას ოცდამეთვრამეტე...

მართალია, ყველა დასახელებული რიცხვითი სახელი, ორკომპონენტიანიცა და სამ- და მეტშემადგენლიანიც, ერთ ერთეულად მოიაზრება, მაგრამ ორზე მეტფუძიანი რიცხვითი სახელის ერთ სიტყვად დაწერა მოუხერხებელია მისი სიგრძის გამო.

ათასის რაოდენობის აღმნიშვნელი სახელი ყველა ბრუნვაში **ი** სუფიქსითა წარმოდგენილი (**ი** თითქმის შეხორცებულია ფუძისთან). ამიტომ ბუნებრივი იქნება პარალელურ ვარიანტთაგან (მეორიათასე და მეორათასე, მესამიათასე და მესამათასე) **ი** სუფიქსიანი ფორმის გამოყენება: მეორიათასე, მესამიათასე. თუ ათასის მსაზღვრელია რთული შედგენილობის რიცხვითი სახელი, მაშინ დგება საკითხი, როგორ უნდა ვაწარმოოთ მისგან რიგობითი რიცხვითი სახელი: ას ორი ათასი – ას მეორიათასე თუ მეასორიათასე? ასეთ შემთხვევებში **ათასი** და მისი რაოდენობის აღმნიშვნელი სახელი წარმოადგენს მსაზღვრელ-საზღვრულს, ამიტომ უმჯობესია, მე- პრეფიქსი დაერთოს თავში: მეასორიათასე, მესამასორიათასე... მე-ე კონფიქსი ერთგვარად კრავს ამგვარ რიცხვით სახელებს.

უცხოური წარმოშობის რიცხვითი სახელებისაგან (**მილიონი, მილიარდი...**) ნანარმოებ რიგობით რიცხვით სახელებში **მილიონის** და მისთ. მსაზღვრელი სახელი ფუძის სახით უნდა იყოს წარმოდგენილი: **მეექვსმილიონე, მეშვიდმილიონე...**

აქტუალურია რიცხვითი სახელის **პირველი** არაბული ციფრებით გამოსახვის საკითხი. მას ამგვარად გამოსახავენ: **1-ლი** ან **1-ელი**. რა ვითარებაა ამ თვალსაზრისით სხვა ბრუნვებში? ამ რიცხვითი სახელის ციფრებით გამოსახვის საჭიროება განსაკუთრებით იჩენს თავს დოკუმენტების გაფორმებისას. **1-ლი** დაწერილობის შემთხვევაში სხვა ბრუნვებში გვექნებოდა: **1-ლმა, 1-ლს, 1-ლის...**(**1-ლმა** მუხლმა, **1-ლ** მუხლში, **1-ლ** მუხლს...), რაც ერთგვარ უხერხულობას ქმნის დაწერილობის თვალსაზრისით. უმჯობესია **-ელ** ელემენტი ყველა ბრუნვაში სრულად შენარჩუნდეს. შესაბამისად, მართებულად უნდა ჩაითვალოს **1-ელი** დაწერილობა: **1-ელი, 1-ელმა, 1-ელს, 1-ელის, 1-ელით, 1-ელად (1-ელი** მუხლის მიხედვით, **1-ელ** თავში შევიდეს ცვლილებები, **1-ელის** მიხედვით შესწორდეს...). თვეების **პირველი** კალენდარული დღის აღნიშვნისას დასაშვებია ტრადიციულად დამკვიდრებული ფორმები: **1 იანვარი, 1 მაისი, 1 სექტემბერი** და სხვა.

მნიშვნელოვანია კიდევ ერთი საკითხი რიგობითი რიცხვითი სახელების გამოყენებისას. გასულ საუკუნეებში დასტურდებოდა პარალელური ფორმები: **მესამოცე წლები** და **სამოციანი წლები**, **მეოთხმოცე წლები** და **ოთხმოციანი წლები**: ერს უჭირდა ორმოციან და **ორმოცდაათიან წლების** განმავლობაში (ი. ჭავჭავაძე); მწერლობა ჩვენი, **ოცდაათიან წლებში** ხელახლად ფეხადგმული, პირველ ხანს უფრო შინაური საქმე იყო, ვიდრე საყოველთაო (ი. ჭავჭავაძე); წარსული საუკუნის **ოთხმოციან წლებში** მოიშალა „ნამესტნიკობა“ (დ. კლდიაშვილი), **შდრ.: მესამოცე წლებმა ჩვენში** აქა-იქ ვარდები დამყნა (ა. წერეთელი); სამწუხარო ის არის, რომ ამგვარ სახელთა რიცხვში ხედავთ **მესამოცე და მეოთხმოცე წლების ზოგიერთ პატრიოტებსაც** (ი. გოგებაშვილი); **მესამოცე წლების** მოღვაწეებში... ყველაზე წინ მეხატებიან გ. წერეთელი, ს. მესხი და ნ. ნიკოლაძე (ა. წერეთელი).

დღეს პრაქტიკულად არ იხმარება **მეოთხმოცე**, **მესამოცე წლების** ტიპის ფორმები. უფრო ბუნებრივია **-იან** მაწარმოებლიანი ვარიანტები (ეს, რა თქმა უნდა, არ შეეხება შემდეგი ტიპის შესიტყვებებს; **მესამოცე რიგი, მეოთხმოცე გაზაფხული** და მისთ.). თანამედროვე ქართულ მწერლობასა და პრესაშიც ის მხოლოდ **-იან** ფორმანტით დასტურდება:

მე-19 საუკუნის **სამოციანი** წლებიდან დგება ახალი ერა ქართველი ხალხის ცხოვრებაში (გრ. აბაშიძე); განსაცვიფრებული იყო **ოცდაათიანი** წლების ქართულ პროზაში თანამედროვეობის ისეთი მძაფრი აღქმა (ნ. დუმბაძე); ასე იცინოდნენ და გარეთ კი, ქალაქში, გარეთ მართლა სუსხი იდგა, **ორმოციანი** წლები, რა იყო იმასთან შუა იანვარი (გ. დოჩანაშვილი); ხალხისგან განსხვავებით არსებულმა რეჟიმმა „ბრჭყალები გამოყო“ და მივიღეთ გასული საუკუნის **ორმოცდაათიანი** თუ სამოცდაათიანი წლები, მივიღეთ 9 აპრილი („საქართველოს რესპუბლიკა“); **ოთხმოცდაათიანი** წლების დასაწყისში საქართველოში ვითარება ძალიან დაიძაბა („ახალი თაობა“); **სამოციანი** წლები იყო და ასე ღიად და პირდაპირ შვილების ნათლობას მაშინ ყველა ერიდებოდა („რეზონანსი“).

რიგობითი რიცხვითი სახელებისგან არის მიღებული წილობითი რიცხვითი სახელები: **მესამე – მესამედ – მესამედი; მეათე – მეათედ – მეათედი, მეასე – მეასედ – მეასედი.**

ოცდამესამე, ოცდამეოთხე და მისთ. ფორმებისაგან წილობითი სახელები იწარმოება ამგვარად: **ოცდამესამედი, ოცდამეხუთედი.** პარალელურად გვხვდება **მეოცდასამედი, მეოცდახუთედი** ფორმებიც, რომლებიც უმართებულოა.

აქვე უნდა აღინიშნოს სიტყვა **მეორადის** შესახებ თანამედროვე ქართულში. იგი მიღებულია **პირველადის** ანალოგით. **პირველადი** მიღებულია **პირველის** ვითარებითი ბრუნვის ფორმისაგან. ამგვარადვე უნდა ყოფილიყო მეორედი, მაგრამ მის ნაცვლად **მეორადი** გვხვდება **მეორეულის** გვერდით. ფორმათაგან **მეორეული** და **მეორადი** დასაშვებად იქნეს მიჩნეული ორივე თავ-თავისი ნიუანსობრივი სხვაობის გათვალისწინებით: სამეცნიერო ტერმინოლოგიაში (ძირითადად) – **მეორეული: მეორეული** მოვლენა, **მეორეული** დაავადება... რაიმეს ხელახლი გამოყენების ან დამატებითი ფუნქციის აღსანიშნავად – **მეორადი:** **მეორადი** ფაკულტეტი, **მეორადი** ავეჯი...

1. რაოდენობითი რიცხვითი სახელების გამოყენებისას უნდა გატარდეს შემდეგი წესები:

1.1. ფორმებიდან – **თხუთმეტი, ხუთმეტი** და **თუთხმეტი** – სალიტერატურო ქართულისათვის ერთადერთ მართებულ ფორმად მიჩნეულ იქნეს **თხუთმეტი.**

1.2. თუ რაოდენობითი რიცხვითი სახელი დგას რომელიმე ბრუნვაში, ციფრ(ებ)ით გამოსახვისას ბრუნვის ნიშანი დეფისით უნდა გამოიყოს: **25-მა, 34-ის, 67-ით, 8-მ...** გამონაკლისია სახელობითი ბრუნვა: მისი ნიშანი ციფრთან არ დაინტერება: **5 (სუთი), 9 (ცხრა), 21 (ოცდაერთი), 28 (ოცდარვა)...**

1.3. ათასეულთა რაოდენობის აღმნიშვნელი რიცხვითი სახელები **ათასს** სახელობითი ბრუნვის ფორმით უნდა შეეწყოს ყველა ბრუნვაში: **ორი ათასი კაცი, ორი ათასმა კაცმა, ორი ათას კაცს, ორი ათასი კაცის, ორი ათასი კაცით, ორი ათას კაცად.**

1.4. **მილიონს, მილიარდს** და **სხვა ნასესხებ რიცხვით სახელებს** მათი რაოდენობის აღმნიშვნელი რიცხვითი სახელი უნდა შეეწყოს როგორც მსაზღვრელი სახელი: სახ. **ორი მილიონი კაცი;** მოთხრ. **ორმა მილიონმა კაცმა;** მიც. **ორ მილიონ კაცს;** ნათ. **ორი მილიონი კაცის;** მოქმ. **ორი მილიონი კაცით;** ვით. **ორ მილიონ კაცად და ა.შ.**

1.5. სამი და მეტი ნაწილისაგან შემდგარ რთულ რიცხვით სახელები (ორი ათას ხუთასი, ორი მილიონ სამი ათას ხუთასი, სამი მილიარდ ხუთასი მილიონ ოთხასი ათას ხუთასი...) მილიარდი, მილიონი, ათასი ფუძის სახით უნდა იქნეს წარმოდგენილი, ხოლო მათი რაოდენობის აღმნიშვნელი რიცხვითი სახელები – სახელობითი ბრუნვის ფორმით. ამ შემთხვევაში ბრუნვის ნიშნებს დაირთავს მხოლოდ უკანასკნელი (საზღვრულისწინა) რიცხვითი სახელი:

სახ. **ორი ათას ხუთასი კაცი**

ორი მილიონ ხუთასი ათას სამასი კაცი

მოთხრ. **ორი ათას ხუთასმა კაცმა**

ორი მილიონ ხუთასი ათას სამასმა კაცმა

მიც. **ორი ათას ხუთას კაცს**

ორი მილიონ ხუთასი ათას სამას კაცს

ნათ. **ორი ათას ხუთასი კაცის**

ორი მილიონ ხუთასი ათას სამასი კაცის

მოქმ. **ორი ათას ხუთასი კაცით**

ორი მილიონ ხუთასი ათას სამასი კაცით

ვით. **ორი ათას ხუთას კაცად**

ორი მილიონ ხუთასი ათას სამას კაცად

1.6. და კავშირით შეერთებული რიცხვითი სახელები უნდა დაიწეროს ერთად, ხოლო ყველა დანარჩენი – ცალ-ცალკე: ოცდაერთი, ოცდაათი, ოცდაჩვიდმეტი, ორმოცდაცამეტი, სამოცდათხუთმეტი, ორმოცდაცხრამეტი და მისთ. ცალ-ცალკე დაიწერება: ას ერთი, ას შვიდი, ას ოცი, ას ორმოცდაათი, სამას ერთი, სამას ორმოცი, ათას შვიდას ოცდაათი, ათას ცხრას ერთი, ოცი ათას შვიდასი, ოცი ათას შვიდას ოთხმოცი, ორასი ათას ხუთას ოცდაცამეტი, მილიონ ათას შვიდას ოცი, ხუთი მილიონ ხუთასი ათას შვიდას ოცდათერთმეტი და მისთ.

2. რიგობითი რიცხვითი სახელების გამოყენებისას უნდა გატარდეს შემდეგი წესები:

2.1. **ერთის** რიგობითი ფორმაა **პირველი** (და არა მეერთე), მაგრამ მისი შემცველი რთული რიცხვითი სახელისგან რიგობითი და ნილობითი ფორმების წარმოებისას გამოიყენება **ერთ** (და არა პირველ) ფუძე: ორმოცდაერთი – ორმოცდამეერთედი...

2.2. ყველა რიგობითი რიცხვითი სახელი, გარდა **პირველისა**, ხმოვანფუძიანი და, შესაბამისად, კვეცადია: **ას მეხუთე – ას მეხუთ-ის – ას მეხუთ-ით; ათას ხუთას მეექვსე – ათას ხუთას მეექვსის – ათას ხუთას მეექვსით...**

2.3. რიცხვითი სახელის **პირველი** დაწერილობისას უპირატესობა მიენიჭოს სიტყვიერად ან რომაული ციფრით (**პირველი** ან I, **პირველმა** ან I-მა) გამოსახვას. **პირველი** არაბული ციფრით უნდა გამოისახოს შემდეგნაირად: **1-ელი, 1-ელმა, 1-ელს, 1-ელის...** (1-ელი მუხლის მიხედვით, **1-ელ** თავში შევიდეს ცვლილებები, **1-ელის** შესაბამისად...). თვეების **პირველი** კალენდარული დღის აღნიშვნისას დასაშვებია ტრადიციულად დამკვიდრებული ფორმები: **1 იანვარი, 1 მაისი, 1 სექტემბერი** და სხვ.

2.4. რიგობითი რიცხვითი სახელების არაბული ციფრებით გამოსახვისას თუ სახელი იწყება **მე-** პრეფიქსით (მეშვიდე, მესამოცე, მეასე...), უნდა დაიწეროს **მე-**, შემდეგ – დეფისი და ციფრი. მაგალითად: **მე-7** (მეშვიდე), **მე-15** (მეთხუთმეტე), **მე-100** (მეასე), **მე-700** (მეშვიდასე). თუ რიგობითი რიცხვითი სახელი არ იწყება **მე-** პრეფიქსით (ოცდამეშვიდე, ორმოცდამეთოთხმეტე, სამოცდამესამე, ას მეორე...), მაშინ ბოლოში უნდა დაერთოს -ე სუფიქსი, რომელიც ციფრისაგან დეფისით გამოიყოფა: **27-ე** (ოცდამეშვიდე), **102-ე** (ას მეორე), **705-ე** (შვიდას მეხუთე) და სხვ.

რიგობითი რიცხვითი სახელები უნდა დაიწეროს ისევე, როგორც შესაბამისი რაოდენობითი რიცხვითი სახელები: თითოეული წევრი ცალ-ცალკე. რთულ რიგობით რიცხვით სახელებში **მე-ე** მაწარმოებელი დაერთვის სიტყვის ბოლო კომპონენტს: **ას მეორე (102-ე), ათას ორას ოცდამეხუთე (1225-ე), ექვსი მილიონ შვიდი ათას ოცდამეთვრამეტე (6 007 038-ე)**...

2.6. ფორმებიდან – **მეორიათასე** და **მეორათასე, მესამიათასე** და **მესამიათასე** – მართებულია ი სუფიქსიანი ვარიანტები: **მეორიათასე, მესამიათასე...**

2.7. უცხოური წარმოშობის რიცხვითი სახელებისაგან (**მილიონი, მილიარდი...**) ნაწარმოებ რიგობით რიცხვით სახელებში **მილიონის** და მისთ. მსაზღვრელი სახელი ფუძის სახით უნდა იქნეს წარმოდგენილი: **მეექვსმილიონე, მეშვიდმილიონე...**

2.8. ფორმათაგან **მეორეული** და **მეორადი** დასაშვებად უნდა იქნეს მიჩნეული ორივე თავთავისი ნიუანსობრივი სხვაობის გათვალისწინებით: სამეცნიერო ტერმინოლოგიაში (ძირითადად) – **მეორეული: მეორეული** მოვლენა, **მეორეული** დაავადება... რაიმეს ხელახლი გამოყენების ან დამატებითი ფუნქციის აღსანიშნავად – **მეორადი: მეორადი** ფაკულტეტი, **მეორადი** ავეჯი...

2.9. რიგობითი რიცხვითი სახელების რომაული ციფრებით გამოსახვისას უნდა გატარდეს შემდეგი წესი: რომაულ ციფრს არც თავსა და არც ბოლოში არ უნდა დაერთოს რიგობითობის მაწარმოებელი აფიქსები: **VI, VIII, XIX, XX** (და არა მე-VI, VIII-ე, მე-XIX-ე) და სხვ.